Algemene beschouwingen Forum voor Democratie

Voorzitter,

Laat ik beginnen met een compliment aan het college en de ambtelijke organisatie. Er ligt een keurige, overzichtelijke begroting en financieel staat Steenwijkerland er behoorlijk goed voor. Dat mag ook eens gezegd worden.

Maar een gezonde gemeentekas betekent niet automatisch dat we de juiste keuzes maken.

Als ik terugkijk op de afgelopen periode, zijn we als fractie soms behoorlijk zoekende geweest. We begonnen vol enthousiasme en dat zijn we nog steeds. Maar door de afsplitsing zijn we een relatief kleine fractie geworden. We kunnen niet ieder dossier tot in detail doorgronden.

Gelukkig kunnen we rekenen op onze burgerraadsleden. Stefan Boot, die vooral de financiën oppakt, en Wilco Wachman, die zich bezighoudt met natuur en cultuur. Heren, bedankt voor jullie inzet!

We hebben onze weg moeten vinden, soms door stevig oppositie te voeren, maar ook door samen te werken met andere fracties. Dat waarderen wij.

Wat ons opvalt, is hoeveel moeite het soms kost om bij grote projecten een goede financiële onderbouwing boven tafel te krijgen. Dat bemoeilijkt onze controlerende taak. Daarom zijn wij mede-indiener van de motie van STEM.

Zoals een raadslid hier ooit zei: vertrouwen is goed, maar controle is beter.

Ook participatie blijft een aandachtspunt. Inwoners moeten kunnen meepraten voordat belangrijke keuzes gemaakt zijn. Niet pas wanneer alles al vastligt. Daar komen we binnenkort met een motie op terug.

Voorzitter, dan onze gemeentelijke lasten.

Volgens de COELO-ranglijst zijn we van plek zeven, via tien, inmiddels gezakt naar plek eenentwintig.

Hoewel de begroting gezond is, stijgen de lasten opnieuw. De meeste verhogingen liggen rond of onder de inflatie van 2,5 procent. Maar de rioolheffing stijgt met 5,5 procent. En voor 2028 staat nog eens 5,5 procent boven op de inflatie gepland.

Voor onze fractie is honderd procent kostendekkendheid geen doel op zich. Wij pleiten voor lastenverlichting.

Onze financiële man heeft gekeken naar het bevriezen van de lasten. Maar zo eenvoudig is dat niet. Gemiste inkomsten werken door en moeten ergens worden opgevangen.

Juist daarom moeten we inwoners beter uitleggen waarom deze keuzes worden gemaakt. Want wij merken hierover veel onbegrip.

Ondertussen bespreken we een investering van ongeveer vijftien miljoen euro in ons gemeentehuis. Noodzakelijk onderhoud begrijpen wij. Maar wat moet écht, wat is wenselijk en wat kan wachten? Op onze technische vragen kregen wij geen antwoord, anders dan dat het niet te herleiden is. Wel geven wij het college graag mee dat bij deze verbouwing ook een grotere kamer voor Tinus wordt gerealiseerd.

Voorzitter, dan het museumdossier in Steenwijk.

Wat onze fractie betreft is dit dossier één groot voorbeeld van bestuurlijk prutswerk.

Al ruim twaalf jaar wordt er gesproken, onderzocht en gepland. Eerst zouden de musea naar de Spijkervetstallen gaan, nu wordt er weer gekeken naar een locatie aan de Markt.

Twaalf jaar verder en nog altijd geen duidelijkheid. Amateurisme ten top!

En laten we niet vergeten dat sommige partijen die hier al die jaren bij betrokken waren, nog altijd in deze raad vertegenwoordigd zijn.

Voor onze fractie staat één ding buiten kijf: het voormalige Kermis- en Circusmuseum moet een volwaardige plek krijgen in het nieuwe museum.

En voorzitter, wij willen nu eindelijk weten hoeveel gemeenschapsgeld er in die twaalf jaar aan plannen, onderzoeken en voorbereidingen is uitgegeven. Hoeveel geld is er inmiddels verspild aan plannen die uiteindelijk in de prullenbak zijn verdwenen?

Want na twaalf jaar mogen onze inwoners toch wel eens weten wat dit bestuurlijke gestuntel hun heeft gekost!

Dat de bibliotheek voorlopig blijft waar zij zit, vinden wij overigens logisch. Persoonlijk kom ik er graag. Een prima locatie. Maar is dat ook voor de lange termijn de juiste plek?

En voorzitter, het doet mij pijn om te zien hoe onze binnenstad er op sommige plekken bij ligt. Het lijkt soms wel een spookstad (13% leegstand, 23 panden).

Het college wil werk maken van een levendigere binnenstad. Maar door digitalisering winkelen mensen steeds vaker online.

Waarom concentreren we ons niet op twee sterke, bruisende winkelstraten en onderzoeken we of de overige lege winkelpanden kunnen worden omgebouwd tot woningen en appartementen?

Liever twee volle winkelstraten dan vijf halflege.

En hoe staat het met de voormalige locatie van Scheer & Foppen? In september 2023 stemde de raad in met plannen voor dertien sociale huurappartementen. De bouw zou in het voorjaar van 2024 beginnen. Wanneer wordt hier nu daadwerkelijk gebouwd?

Voorzitter, ook bij duurzaamheid moeten we kritisch blijven.

Goed geïsoleerde woningen en energie besparen vinden wij verstandig. Maar de energietransitie kost miljarden en inwoners merken de financiële gevolgen.

Neem zonnepanelen. Jarenlang werden inwoners gestimuleerd hierin te investeren. Inmiddels betalen veel huishoudens terugleverkosten en verdwijnt volgend jaar de salderingsregeling.

Daar waarschuwden wij in campagnetijd al voor.

Ondertussen zit het elektriciteitsnet vol, blijven energieprijzen hoog en wil Steenwijkerland in 2045 volledig aardgasvrij zijn.

Hoe kan het dat we al jarenlang miljarden investeren in verduurzaming, maar betaalbare en betrouwbare energie nog altijd geen vanzelfsprekendheid is?

Natuurlijk spelen internationale ontwikkelingen een rol. Maar inwoners mogen verwachten dat die investeringen hun ook iets opleveren.

Voorzitter, ook onze boeren verdienen toekomstperspectief.

In september dienden wij samen met STEM en Lijst van Andel een motie in tegen de voorgenomen stikstofaanpak. Een meerderheid koos voor een brief aan de minister.

Maar onze boeren hebben meer nodig dan een brief. Ook jonge boeren moeten hun familiebedrijf kunnen voortzetten.

En over jonge mensen gesproken: Onze jongeren moeten in hun eigen dorp kunnen blijven wonen.

Daarom dienen wij een motie; Toekomstbestendige Starterslening in Steenwijkerland. Zodat starters altiijd gebruik kunnen maken van de starterslening als ze aan de financiële voorwaarden voldoen.

Tot slot het regenboogbeleid.

De acceptatie van homoseksualiteit staat op onderdelen onder druk. Tegelijkertijd zijn er vragen over de meetbaarheid van de resultaten van het gemeentelijke beleid.

Toch wordt hiervoor structureel 25.000 euro per jaar voorgesteld. Wij dienen daarom een amendement in om deze afzonderlijke financiering vanaf 2027 te schrappen.

Voorzitter, ik rond af.

Een gezonde gemeentekas is mooi. Maar uiteindelijk gaat het om de keuzes die we maken en wat onze inwoners eraan hebben.

Want het geld dat wij hier uitgeven, is niet van ons. **Het is van onze inwoners.**

En daar moeten we zorgvuldig mee omgaan.

Dank u wel.